

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Felségsértő hazudozás.

Pécs, 1898. június 1.

A provizoriumos törvény múlt évi tárgyalása alkalmával Bánffy báró csak úgy tudta a függetlenségi pártot, a mely a gazdasági különválást a törvény alapján sürgette, a többi ellenzéki pártoktól elszigetelni, hogy ünnepélyes ígéretet tett, miszerint azok a határidők, a melyek ebben a javaslatban kitűzve lettek, záros terminusok, a melyek után újabb provizorium nem következhetik, s ha ezek a határidők letelének a nélkül, hogy a kiegyezés alkotmányos uton létre jött volna, külön vámterületet fogunk berendezni.

Jól tudtuk mi s tudta mindenki, a ki a bécsi akarat előtt feltétlenül meghódoló kormányt és engedelmes pártját ismeri, hogy ez az ünnepélyes ígéret csak ravasz porhintés, mert Béccsel szemben ezeknek a gyászmagyarkáknak nincsen akaratjuk s így Magyarország önállása, Ausztriától való különválása még a gazdasági téren sem következik be addig, míg ez a kormány és ez a párt ül a hatalom birtokában.

Most, hogy a kiegyezési javaslatok bukása az osztrák Reichsrathban már minden kétségen fölül áll, tehát nemcsak a törvény világos rendelete, hanem a miniszterelnöknek idézett ünnepélyes ígérete ér-

telmében is nekünk az önálló vámterület létesítését törvénybe iktatnunk kellene, már készítik elő a közvéleményt az ígéret visszavonásának eltűrésére, hogy a gazdasági közösségnek Ausztria alkotmányos hozzájárulása nélküli fenntartását valamiképen megokolhassák.

Szorultságukban, már többször bevált módszerüknek megfelelőleg, megint bekapaszkodnak piszkos kézzel a királyi palástba s a korona tekintélyét rántják elő szőszegésük mentiségül. Nemcsak állandóan szegődtetett sajtóorganumaikban, de ezek körén kívül álló, ugynevezett független lapokban is, a melyeknek nagyobb a hatásuk a közvéleményre, kürtöltetik vakmerő cinizmussal, hogy külön vámterületről szó sem lehet, mert »a felséges ur a vámterületi közösségből nem enged.«

Hol van ilyenkor a királyi ügyészség, hogy Erdély hirhadt rendeletét nem alkalmazza s el nem kobozza az ilyen felségsértő közleményeket tartalmazó ujságokat? Mert lehet-e bünösebb megsértése a király felkent személyének, mint esküszegéssel, törvénytípással vádolni azt az uralkodót, aki az alkotmányhűségnek mintaképe, a lovagias szótartás, a feltétlen törvénytisztelet megtestesülése.

Mert aki a felséges urról azt merészli állítani, hogy ő a vám- és kereskedelmi szövetség alkotmányos megújítása

nélkül s a magyar országgyűlés akarata ellenére sem enged a vámterületi közösségből, az egyenesen azzal vádolja őt, hogy koronázási hitlevelét semmibe sem veszi, esküjét megszegi, a törvény érvényesülésének maga áll útjába; oly vád, melytől megborzad a magyar ember lelke s a melyet mégis a lojalitásban túltengő kormánypárt szór lelki vakságában az ország minden vidékére.

Az ország törvényei közé iktatott királyi hitlevelben a következő ünnepélyes ígéretet tette ő felsége: „Szentül és szigoruan megtartandjuk s királyi hatalmunkkal mások által is megtartatjuk Magyarországnak eddigelé országgyűlésileg alkotott s dicső Elődeink, Magyarország koronázott királyai által szentesített, valamint ezután országgyűlésileg alkotandó s Általunk mint koronázott magyar király által szentesítendő törvényeit, minden pontjaikban, cikkeikben és záradékaikban.“ — Ugyanerre ünnepélyes hitet is tett a szintén törvénybe iktatott koronázási esküben.

Az 1867. évi XII-ik törvénycikk 68. §-a, a mely törvényt ő felsége legmagasabb szentesítésével ellátott, azt rendel, hogy ha az egyezkedés a vám és kereskedelmi ügyekre nézve nem sikerülne: az ország önálló törvényes intézkedési jogát magának fenntartja s minden jogai e részben is sértetlenek maradnak.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Elmult a május.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

. . . Elmult a május!

Jött mosolyogva, bimbófakadás, virágnylás között és elmult szomorú, borongós időben, midőn az ég könnyű csillogtak a rózsává fejlődött bimbón, melyet ő nyitott ki s az árnyas lombon, a puha pázsiton, melyet ő varázsolt elő.

S most itt hagyta a rózsát, az árnyas lombot, a puha pázsitot. Az ég könnyűje csillogott azokon, mikor elment; mintha ők is siratnák elmulását, távozását.

Mert hiába, ha visszajön is jövőre, nem az a virág, nem az a lomb, nem az a pázsit fogadja, a mit most életre varázsolt. Ez a virág, ez a pázsit, ez a lomb árván maradt utána. Ki van téve a nyár forróságának, az ősz hervasztó szelének s azután egyszerre csak lehull és elhal a föld porában. Utána hal az elmult májusnak s a jövő májust már nem látja viszont.

Nem is az lesz az a május, a mi volt a mostani. Új lombbal, új virággal, új pázsittal új május jön, melyet szeretni fognak az emberek; de, hajh, nem tudna szeretni az idei május árván maradt lombja, pázsitja, virága, ha megérné is jövetelét.

Mert a május bár névre mind egyforma,

virágra, lombra, pázsitra nézve mind különböző. Tavaszt hoz s előhírnöke a nyárnak; de hajh, sok boldogságot nem ér már meg, a mit megért még előde és sok gyászt hoz a másik május örömei helyébe!

*

Szép, fiatal asszonyok szeretik a májust. Hogy is ne szeretnék, hiszen időszaka a természet nagy szerelmének, midőn az élet gyönyörei pompáznak a sátoros, árnyas falombokon, a nyiló virágon, a puha pázsiton.

Szép a május nappala, még szebb az éjszakája. Szép a májusi este, de még szebb a reggel. Szép a május délelőttje s még szebb a délutánja. Szép a hajnal májusban és szép a csendes, gyorsan jövő szürkület!

A szép májust egész teljességében csak kevesen szeretik azonban.

Van, kinek a májusi reggel tetszik. Korán kel ilyenkor és hullámozó kebelrel, tele tüdővel szívja a friss májusi levegőt. Ilyenkor üde lesz, kipirul a halvány asszonyi arc és minden márciusi hónal többet használ szépségének a májusi reggeli levegője.

Akad, kinek a hajnal tetszik. És nézi a felkelő nap pirosságát szobája ablakából és megremeg a szive, a lelke, midőn a dicső napot ölelkezni látja a földdel.

Van olyan is, kinek a májusi délelőtt illattal terhes levegője tesz jót. És beteg lenne, ha májusi délelőttökön nem sétálhatna a lombos fák alatt, nyiló virágok között, puha pázsitos utakon.

A május délutánjának már több az imádoja. A délután — a hogy nekik tetszik — későn vagy korán kezdődhetik. S mindenféleképpen félnap elmulását jelenti már s nagyrészen a nyugalom, a szórakozás ideje. S mily jó nyugodni, szórakozni a májusi délutánon, zizegő lombsátra alatt a virágzó gesztenyefáknak, vagy járván nyiló virágu akácok között pázsitos utakon!

A májusi szürkület az ő naplementének ezer varázsával csak keveseket vonz, mert sokkal többen rajonganak a májusi esték örömei iránt.

Május éjszakája, az ő csillagsugáros egével, fűnek, fának, virágnak misztikus zizegésével, lombsuttogásával, szirompattanásával: vágya a szép asszonyoknak és boldogsága minden szerelemtől tele szívnek!

És mégis oly kevesen vannak, kik a májust az ő teljességében szeretik!

. . . A kicsi asszony eme kevesek közé tartozott.

Mikor még a márciusi nap gyenge sugára alig birta megtörni a föld fagyát s eltüntetni a havat a mezőről, a zúzmarát a fáról, már ő akkor a májusra gondolt.

S ilyenkor örömteli reménységgel szólt az urának:

— Majd ha itt lesz a szép május! Reggel korán kimegyünk a hegyek közé. A pacsirtával kelünk és a késő estével fekszünk le! Oh, olyan szép az a május!

És számlálgatta a napokat, melyek kö-

Már most ha valaki azt állítja, hogy a király a gazdasági kiegyezés nem sikerült esetén is feltétlenül ragaszkodik a közös vámterület fenntartásához s nem enged meg, hogy a magyar országgyűlés a gazdasági kérdéseket önállóan intézhesse: az nem állít kevesebbet, mint hogy ő felsége nem respektálja az általa szentesített 1767: XII. t. c. 68. §-át, a melyet pedig a hitlevélben s a koronázási esküben megtartani s mások által is megtartatni fogadott.

Bármennyire szoruljon is a kormány kapcája, ilyen nyílt felségsértéshez mégsem lenne szabad folyamodni, hogy azt szorongatott helyzetéből valahogyan kiszabadítsuk. Ezt tenni annál kevésbé szabad, mert hisz ez a vakmerő állítás ugy is célját téveszti, miután nincsen józanul gondolkodó ember az országban, aki annak egyáltalán hitelt adna.

Ha már az uralkodó felkent személyét kormányparti részről a napi politika kérdéseibe belevonni jónak látták, kötelességünk őket erre a térre is követni s kijelenteni, hogy elhiszszük, mikép ő felsége óhajtja, sőt tán akarja is a vámterületi közösség fenntartását s kívánja, hogy az országgyűlés hozzájáruljon ehhez az alkotmányos Auszriával való kiegyezés megkötésére is. Ehhez az uralkodónak joga van, hisz ő a törvényhozás egyik tényezője, aki a fennálló törvény megváltoztatását akarhatja: de azt igenis tagadjuk s egyenesen képtelenségnek tartjuk, hogy a legalkotmányosabb uralkodó abban az esetben, ha a törvényhozás másik faktora, az országgyűlés, a törvény megváltoztatásába nem megy bele, hanem annak változatlan alkalmazását s ebből folyólag az önálló gazdasági berendezkedést akarja, megtagadhatná a szentesítést olyan törvénytől, a mely nem egyéb, mint a már fennálló és szentesített törvény folyamánya, annak egyszerű végrehajtása.

zelebb közelebb hozzák a szép májust s féltő gondossággal szólalt meg ismét:

— Neked is jót tesz ám, drágám, a május. A nap mikor még csak első, szelid, enyhe sugaraival csókolja a földet, akkor mi már talpon leszünk. Nem úgy, mint most. Hiszen a hosszú téli éjszakákon úgy ellustultunk mindaketten!

S pirulva rejtette ilyenkor az arcát az ura mellére s engedte, hogy csókkal zárja le az beszédes pici ajkát.

A szeszélyes áprilisi időben még jobban vágyott a kicsi asszony a május után.

Ura ha csak egyet köhintett is, már ijedt aggodalommal esengett:

— Csak ez a szeszélyes idő elmúlnék már. Milyen más, milyen szép a május!

A tavaszelő hosszú esőzése, szeles napjai minduntalan a májust juttatták eszébe s folyton azzal vigasztalta magát, hogy majd eljön a május, az ő szépségével, az ő üdeségével, az ő jóságával.

És mikor eljött, mikor először ragyogott le a fölkelő májusi nap a teljes pompájában álló, virágzó természetre, a kicsi asszonyt csakugyan talpon találta.

S mentek ki a hegyek közé.

Fel a magas uton, ura karjába fogozott a kicsi asszony, nála keresve erőt, bátorságot. S meg-megállt egy-egy fordulónál, csodálva a ragyogó, napsugaras, kék eget az ő beszédes, szép szemével s szedve zöld lombot, nyíló virágot, fakadó rózsabimbót kicsi kezeivel.

Minden körülmény között tehát tisztán a magyar országgyűléstől függ, hogy ragaszkodva a létező törvényhez függetlenítse gazdaságilag az országot Auszriától, vagy feladja törvényes jogainkat s a törvény megváltoztatásával a hatvanhetes kiegyezés alapfeltétele ellenére Ausztria alkotmányos hozzájárulása nélkül is fentartsa a birodalmi közösséget.

Lehet, hogy a korona megkísérlené feltételezett akaratának keresztülvitelét az ezzel ellenkező kormány elbocsátásával, sőt talán a törvényváltoztatást ellenző országgyűlés feloszlatásával is, a mihez szintén megvan az alkotmányban gyökerező joga: de hogy az alkotmányos tényezők állhatatos kitartása mellett sem engedné érvényesülni az országnak törvényben biztosított jogát, az egyenesen ki van zárva.

Persze a jogaink mellett való állhatatos kitartás esetleg személyváltozásokat idézhetne fel a hatalom birtokosainak zártkörű társaságában s ezért hajlandók inkább jogainkat feláldozni, mint azok védelmében becses személyüket a bukás veszélyének kitenni.

Műkedvelők a szinpadon.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. június 1-én.

Ha Somogyi szinigazgató a tegnapi előadás alkalmával végignézhett volna a nézőteret és páholyokat zsúfolva betöltő szép közönségen, mely gyors egymásutánban érkezve feszült várakozással leste a függöny felgördülését, bizonyára bámulva és idegenül tekintett volna körül, de viszont az előadást is végignézte, őszinte beismeréssel kellett volna megvallania azt is, hogy az ő társulata a kivitel jóságát tekintve csak ritkaságképen produkált az este lefolyt előadáshoz hasonlót, míg a műsor változatosságát tekintve, ilyenre egyáltalában nem is képes.

Egyetlen hely nem maradt üresen akkorra, midőn a szinpad csengő megszólalása az elő-

adás kezdetét jelezte, kivéve természetesen a karzati helyeket, a melynek publikumát az ilyen magasabb nivón álló előadás nem igen érdekli, de hétköznap nincs is ideje a színházjárásra.

A tegnapi napot ugyan ünneppé tette az esti előadás, piros betűvel jelzett napja marad az Pécs társadalmi életének hosszú időre, ritka szórakozást nyújtván egyrészt mindenkinek, ki a szépért, nemesért lelkesedik, másrészt jótékony cél érdekében adva erős bizonyítékát annak, hogy városunk olyan gazdag ritka tehetségű műkedvelőkben és nagy eredményeket felmutató egyesületekben, hogy játszva testesíthetők meg oly eszmék, melyekre más városokban még gondolni sem mernek.

A Hunyadi László opera nyitánya volt az első szám, melyet a katonazenekar *Christóf* Tódor karmester vezetésével kitűnő előadásban a legszebb összhanggal adott elő, megérdemelve a befejezése után zajosan felhangzó tapsokat.

Csakhamar felgördült ezután a függöny és a szinpadon festői csoportban elhelyezkedve láthatóvá váltak Pécsnek szépei, a női énekar bájos tagjai, a kik »A bolygó hollandi« operájának rokkadalát énekelték. Elmondhatlanul kedves látvány volt a festői kosztümökben énekelő hölgyesereg, a kiknek bájos alakja, szépségben egymással vetekedő arca teljesen lebilincselte a nézőket, míg az édesen felhangzó dallam gyönyörködtetve lopózott be a fülekbe, úgy, hogy a midőn a dal befejeztével lebozsátották a függönyt, alig tudott a nyert élvezetből felocsúdni a közönség, hogy tetszésének kifejezést is adjon.

A solokat *Taky* Gyuláné és *Jilly* Böske énekelték kedves, behizelgő hangon s ezeknek méltó keretét képezte a kar, melynek betanításán *Hoffer* Károly fáradozott és a melynek szervezéséért eléggé ki nem fejezhető dicséret illeti *Molnár* Kálmáné urhölgyet, a bájos hölgyeseregnek fáradhatlan elnöknőjét.

A Tell Vilmos operának nagy hármas jelenetét énekelték ezután *Odry* Lehel, *Hoffer* Károly és *Taky* Gyula, a »Pécsi Dalárda« karkisérete mellett. A hatalmas hanganyaggal és nagy zenei tudással rendelkező szereplők könnyedén oldották meg a magukra vállalt nehéz feladatot és a szép opera részletnek hatalmasan érvényre juttatott dallama zúgva töltötte be a színháznak minden zugát; fővárosi operaelőadás hallgatójaul képzelte magát az

ily osztatlan szerelemmel, ily nagy csodálattal a májust! Ne szeressétek; jobb, ha nem szeretitek. Legalább nem fáj szívetek a május után, ha az a május lassan jön, késik, késik, mintha gyönyörködnék benne, ha ti epekedtek, sovárogtok utána.

A mint epedett, sovárgott utána a kicsi asszony. Urához huzódva, ajkát ajkával telkeresve, oly epedve, oly sováran mondogatta:

— Milyen más a május! Csupa élet, csupa egészség, öröm és boldogság! Csak jönne már az a szép május!

... És a szép május eljött.

Eljött, hogy a májusi hajnal pirja be-aranyozza keresztjét a kicsi asszonynak; eljött, hogy a májusi reggelen fülemüle szálljon sirjára s ott köszöntse őt, a május rajongóját.

Eljött a szép május, de nem járt többé a kicsi asszony ura karján virágzó gesztenyefák alatt, hallgatva a lombok susogását s hullámzó kebelével, tele tüdővel sziván a májusi levegőt. Az örömteli életből ekkor tért át a boldog halálba, mikor fű, fa, virág zöldült s a nagy természet a szép májust készült fogadni.

S mire eljött a május, virág nyílt a kicsi asszony sirján is. Májusi reggel enyhe fuvalma ott enyelgett sirja virágaival, májusi este szellője beszélt hozzá szeretettel s a csillagok sugára leragyogott reá májusi éjszakákon.

Hiszen ő úgy szerette a szép, az üde májust!

Honthy István.

— s talán még jobban megijedt, mint ő!

És hazafelé menet nem birt betelni a május magasztalásával a kicsi asszony. Tudott dicséretet, szépet az egész májusi napról; lelkesedéssel, szeretettel beszélt a májusi délutánról, délutánról a szürkületkor. És imádta a májusi estét, mikor ura oldala mellett a virágzó gesztenyefák susogó lombjai alatt boldog szeretettel elüldögélt, elábrándozott, megnyugodva a jelenben, erős bizalommal a jövő iránt. S örült a májusi éjszakának, mikor fülemüle csattogása hangzott be fészükbe a nyitott ablakon és az igaz szerelem misztikus sóhajtása áradt szét a levegőben lombról, fűszálról, virágról!

*

Fiatal, szép asszonyok, ne szeressétek

ember, mert nálunk — sajnos — ilyen kitűnő kivitelben csak műkedvelőktől hallhatunk operarészleteket.

Nagy érdeklődéssel várta a közönség a most következő számot, *Opris* Valéria kisaszszonynak, *Opris* Péter posta és távirda igazgatójának a budapesti zeneakadémiában tanuló leányának hegedűjátékát, kit egy alkalommal már volt alkalmunk nyilvános hangversenyen hallani és a közönség úgy személyes meggyőződése, mint hallomás útján már tudomást szerzett kitűnő játékaról.

Vieuxtempsnek »Phantasia appassionata«-ját játszotta a katonazenekar néhány tagjának kísérete mellett, kiket *Christóf* Tódor karmester dirigált. A nagy tudással járó könyedséggel kezdett, gyönyörű játékát feszült figyelemmel hallgatta a közönség és általános bámulatot s elragadtatást keltett azzal az öntudatos, szívből és lélekből jövő játékkal, mely nemcsak lebilincseli, de magával is ragadja a hallgatót, a mely a darab befejeztével zajos tetszésnyilvánításokba tört ki, úgy hogy a függöny másodszeri felgördültével ismét játszásra készen állott hegedűjével a színpadon a bájos művésznő s ezen alkalommal *Christóf* Tódor zongora kísérete mellett adott elő egy magyar ábrándot, kitűnő mesterétől, *Hubay* Jenőtől. Mindenfelől virágok hullottak játéka befejeztekor a kiváló zenei élvezet némi megköszönéséül a nagy tehetségű fiatal leány lábai elé, kinek már a színpadra lépte alkalmával felnyújtottak egy gyönyörű virágkosarat és egy hatalmas csokrot.

A most befejezett első rész után hosszabb szünet következett s a függöny felgördültekor a félhomályban levő színpadon *Zelesny* Sarolta, a világ zajától elvonulni vágyó, annak családaitól összetört leány személyesítőként jelent meg a színpadon felállított, zárdát ábrázoló épület előtt és bebocsátásért zörgetett annak kapuján; erre megjelent mint fejedelemsasszony *Kaltnecker* Ilona és gyönyörű kettőst énekeltek, melynek befejeztével a függönyök mögött elhelyezkedett női kar éneke hangzott fel templomi zenekíséret mellett s ennek hangjai mellett tett fogadalmat a zárdába térő a fejedelemsasszony előtt, ki megáldva őt, bevezette a zárdá kapuján s e pillanatban a végső éneke hangok befejeztével gördült le a függöny. A szép zenét *Grieg* Ede, norvég zeneköltő, írta *Björnsterne* Björnsonnak egy ballada részletére, melyet *Cigliányi* Béla fordításában *Odry* Lehel alkalmazott színpadra és a nagy tetszés igazolta, hogy úgy a fordító, mint az éneklők halás és eredményes munkát végeztek.

A következő szám az »Elkényeztetett férj« című vígjáték előadása volt; *Szabó* Erzsike, a színi akadémia végzett növendéke és ifjú *Eötvös* Gusztáv játszották a férj és feleség szerepét és az egész vígjáték alatt folytonos derűtségben tartották a közönséget. Nagy előny volt az, hogy ez a vígjáték csaknem teljesen ismeretlen közönségünk előtt és így fokozott érdeklődéssel kísérték annak lepergését, mert az egész gyors menetben, bár alig fél óráig tartott, de azért teljesen igénybe vette a szereplőknek erejét épen gyors fordulatok és fejlődés által. Dicséretükre legyen mondva, a fáradság legcsekélyebb látszata nélkül játszották végig mindketten szerepüket és a nyújtott alakítás is elismerést érdemel.

Szabó Erzsikének három szép virágkosarat nyújtottak fel a színpadra és mindkettőjüket hosszan tartó, megérdemelt tapsokkal jutalmazták a függöny legördültekor.

Utolsó szám gyanánt élőképeket mutatnak be azok a szép hölgyek és fiatal emberek, kiknek neveit a program közlésekor, vasárnap számunkban felsoroltuk. A kép két jelenetet ábrázolt. Először a festő műterem állott a színpadon, melyben egymásután jelentek meg a képhez modell gyanánt szereplő egyének és a nagyszabású kép festője, *André* mester, az egyes alakok festésénél még felfedezhető hiányokat pótolta néhány ecsetvonással. A függöny másodszeri felgördülésekor a bíráló

bizottság jelenik meg, s elismerőleg szemléli a képet, mely a második függöny felemelkedésével megkapó hűséggel tárult a nézők elé.

Az ember nem tudta, hogy vajjon a hűséget bámulja-e inkább, melylyel az a székesegyházban levő falfestménytel teljesen megegyezett, vagy pedig az alakoknak azt az ügyes elrendezését, mozdulatlanágát, mely a kéznél levő minta dacára is nagy szakavatottságot és kiváló ízlést igényelt.

Különösen szép volt a kép előterében ölelkező *Förster* Lilike és *Friedl* Károlyka, a kik olyan kis gyermekektől alig várható nyugodtsággal nagyon kedves képet nyújtottak a nézőknek.

A szép képet megújráztatta a közönség és annak rendezőjét, *Odry* Lehelt a lámpák elé hívta, mielőtt eltávozott volna a színházból.

Az előadást szombaton megismétlik annyi változással, hogy *Opris* Valéria hegedűjátéka helyett, — mivel ő már ma délután visszautazott Budapestre az akadémiai évről vizsgálatokra, — *Nádai* Ilona, a népszínház bájos énekesnője fog énekszámokat előadni és pedig »A férfi« keringőt, a »Csizdal«-t a *kukta kisasszony* operettből és a *Talmi hercegnő* »Margaretha belépő«-jét.

Mivel a második előadás után lesz csak teljes az eredmény, melyet ezen előadások rendezői és szereplői fáradhatlan buzgóságuk és a jótékony cél érdekében kifejtett legjobb tehetségükkel elértek, fenntartjuk magunknak, hogy a teljes sikert csak a második előadás után méltányoljuk, most még megemlékezünk arról, hogy az előadás befejeztével, melyet báró *Fejérváry* Imre főispán és neje is végignézték, tizenegy óra után többen a szereplők közül atmentek a nemzeti kaszinóba és a fiatalág hamarosan gondoskodott arról, hogy *Rác* Gusztai zenekara is átmenjen s annak zenéje mellett tánc és zene hallgatása közben együtt voltak a hajnal pirkadásáig.

A kaszinóban ott voltak *Bánffay* Simon, *Opris* Péter, ifjú *Brázay* Kálmán, *Országh* Lajos, *Fekete* Mihály, *Nagy* Jenő, *Jeszenszky* Lajos, továbbá a következő hölgyek: *Eizer* Jánosné, *Fekete* Mihályné, *Geiger* Dezsóné, *Hamza* Gézné, dr. *Krasznay* Miklósné, *Krasznay* Jenőné, *Körtvélyessy* Ferencné, *Littke* Józsefné, *Luiser* Viktorné, *Opris* Péterné, *Rihmer* Elekné; *Dávid* Ilona, *Eizer* Ilona, *Fekete* Irma, *Luiser* Margit, *Lutsch* Mariska, *Nagy* Clemi, *Németh* Margit, *Opris* növ., *Rihmer* Margit.

Krause Nándor emlékezete.

Pécs, 1898. június 1.

Ma délelőtt 11 órakor temették el a tegnapelőtt hirtelen halállal kimúlt *Krause* Nándort, a budaikülvárosi népiskola nyugalmazott igazgató-tanítóját.

Az érdemes népnevelő életrajzát ez alkalomból a következőkben adjuk:

A régi időknek városunkban általánosan ismert és kedvelt alakja volt. Ritka tanférfi jut oly népszerűsége, mint a szegény jó *Krause* bácsi. No, de rá is szolgált erre egyszerű puritán jellemével, 34 éven át nyilvános, tett-buzgó munkálkodásával, tagtársai iránt őszintén ragaszkodó szeretetével, mindenki iránt nyájas és szívélyes magaviseletével; főképp pedig tapintatos nevelő-oktatási módszerének alkalmazásával növendékei rajongó szeretetének osztályosa lőn.

A tetőtől talpig becsületes ember mintaképe volt, kit most oly hirtelen ragadott ki a halál őt igazán tisztelő kartársai köréből. Városunk budaikülvárosi részének művelődésére, haladására és mindenekfelett a horvát-ajku lakosok megmagyarosítására nézve nem közönséges, az egyszerű kötelességteljesítés szerepét betöltő egyén volt ő, de oly férfi, kinek nevéhez hazafias érdem és elismerés fűződik, áldás követi elköltözésekor, utolsó útján.

A boldogult *Siklóson* született iparos szülőktől 1821-ben. Tanulmányai folytatására Pécsre jött, honnét Ó-Budára ment tanítói gyakornoknak, mely pálya felé korán vonzotta jó szíve. Ó-Budáról később Valpóra altanítóskodni, hol a zenében, de különösen az orgonálásban képezte magát, mit ugyszólván művészi tökélyre vitt, melynek még aggkorában is birtokában volt s nálánál az orgonát jobban kevés ember kezelte.

1847 tavaszán, 25 éves korában, tankepesítő vizsgát tett Pécsen és még ez év őszén br. *Prandau* közbenjárása folytán, ki a fiatal művész-tanítót igen megkedvelte, Pécsre hivatott meg a budaikülvárosba kántortanítóul. Ez időtől kezdődik hazafias irányu szereplése, s az iskolaügynek e városrészben fellendülése; mert az iskoláztatás által megindított szorgalmazása által csakhamar két segéd-tanítót nyert munkatársakul.

Az 50-es években sem szünt meg hazafias ténykedését folytatni, pedig az akkori időben vétekszamba ment minden olyan törekvés, mely a magyar nemzeti individualitás kifejtésére, avagy izmosodására irányult.

E mellett nyert azon szomorú időben egy tekintélyes és honszerelemtől lángoló, derék istápolót nemes törekvésében: *Pucher* Gusztáv bud. külv. plébánost, ki a fiatal, ügybuzgó tanítót céljaiban támogatta úgy a társadalmi téren és templomban, mint az iskolában, mint igazgató. Nehéz volt mindkettőnek feladata, hogy hazafias törekvésük üdvös, sikert hozó legyen; de a szívek mélyén rejlő honszerelme kitartó és nem csüggedő tevékenységre ösztönözte őket, hogy a magyarnyelvű oktatást mindenáron meghonosítsák. Az akadályt nem ismerő, lankadatlan ügybuzgalomnak nem is maradt el a kívánt üdvös hatása, mert már a 60-as években teljesen magyar nyelven folyt a tanítás az iskolában, a szószéken pedig már felváltva hallottunk horvát és magyar szónoklatot. A Budaikülváros hazafias érzelmű, bár anyanyelv tekintetében horvát ajku polgársága tőle telhetőleg örömmel hódolt a magyar hazafias iránynak, szívesen adta meg magát az új szokásnak s büszkén, bár törve beszéltek magyarul szélteben-hosszában, elsajátítva azt jórészt iskolás gyermekeiktől. De más tekintetben sem maradt el a hazafias törekvésnek jó hatása. Kedvelté tették Krauset eme nemzeti irányu, ügybuzgó ténykedései a budaiváros lakosságának összességé előtt s kevés lakodalom, keresztelés mulott el, hol a jó s áldott emlékü Krause bácsi mint koma vagy násznagy ne szerepelt volna.

Igy folytatta és töltötte be áldados működését különösen magyar nemzeti szempontból, minek elismeréséül rövid idő múlva az alkotmányos korszak beálltával igazgató-tanítóvá neveztetett ki a sörház-utcai iskolához. Később ez intézet megnövekedett a felsővámház-utcai iskolával s már akkor hajlott korában sem esett nehezére a tanítás mellett e két intézet igazgatása. Az itt töltött 34 évi működése alatt szakadatlan láncolatát fejtette ki ügybuzgóságának. Az országos hírnévnek örvendő »Pécsi tanító-egylet«-nek alapításától pénztárnoka volt sok évig, majd pedig a »Néptanoda« kiadói tisztét több éven át ő viselte. Igazgató-tanítóvá történt kinevezetése után leköszönt a kántorságról, de a gyermekek énektanítását és a növendékek miséjén való orgonálást nagy előszeretettel föntartotta magának, azt soha senkinek szívesen át nem engedte.

Harmincegy évi tanítóskodása alatt városunknak sok polgárát vezette be az ismeret elemeibe. Tanítványai voltak: *Erreth* János, volt orsz. gy. képviselő, kamarai elnök és dr. *Erreth* Lajos orvos, *Szautter* Gusztáv ügyvéd, *Aidinger* János orsz. képviselő, *Pozsgay* József, *Károly* Ignác apátpleb. s a jó ég tudná felszámolni mindazokat, kikben áldó emlék maradt fönn az egykori jó tanító iránt.

1881-ben nyugalomba vonult s mindenkör nagy érdeklődést tanusított az iskola-

ügyek iránt. Legszívesebben járt el azonban a budai külvárosi templomba orgonálni, hol játékkal nagyban hozzájárult az istentisztelet és áhitat emeléséhez. És sorsának különös esélye volt, hogy éppen ott érte utól végzete, hol legszívesebben tartózkodott. Az isteni gondviselés megmentette hosszasan gyöttrő szenvedésektől s fájdalom nélkül vette magához az Ur szőlőjében oly sok éven át buzgó 77 éves munkáját. Temetése egyszerű és látogatott volt. Schneider István felügyelő igazgató vezetése alatt megjelent az egész tantestület, Pozsgay József kanonok, a papság közül többen, Fuchs Ádám bankigazgató. Képviselve volt az izraelita iskola tantestülete, a pécsbányatelepi tantestület, ezeken kívül még számosan jöttek el tisztelői közül. A koszorúk közt leginkább kitűnt a tantestületé széles gyászszalaggal, arany felirással. A temetési gyászszertartást Károly Ignác apát-plébános teljes segédlettel, úgy az engesztelő gyázmisét, mint egykori tanítványa, kivel lelki rokonságban is volt, kegyeletos érzéséből folyólag teljesen ingyen végezte. Áldott legyen a szelid lelkű jó öreg urnak emléke, ki haragosa tán soha sem volt életében senkinek. Kartársai igaz szeretete kísérelje az örök hazába és soha nem muló emléke vésődjék a hálás szívekbe megnyugtató például, hogy e siralomvölgyben a kötelesség hű és öntudatos betöltésével kiérdemelt szeretet és hála érzelmeinél magasztosabb emlék nincs a világon!

B. Gy.

Hirek.

Pécs, 1898. június 1.

Falu, — város.

Ilyen a városi nép!

Mikor a kalendárium óramutatója erősen közeledik az esztendő dereka felé, — egyszerre csak megfordul az eszejárása. Nem a kalendárium óramutatójának, sem az esztendő derekának, hanem a városi népnek.

Teszem, vegyük példának Pécsét. Pécs, ah, melynek, mint Kerekes Andrásnak nem volt párja ez ideig, kezd veszíteni illyentájt értékéből. Hogy szólják, szapulják uton, utfélen.

- A levegője förtelmes.
- A lakások kiállhatatlanok.
- A vízvezeték nem elégíti ki az igényeket.
- Az utca poros.
- Az emberek tullegheszségesek.
- Nincs sehol egy hely, melynek árnyas bokrai hivatogatólag tárnák ki felénk a karjaikat.
- A fagyalt tulhideg.
- Az éneklő madarakat elcsipik a gyerekek.
- Ellenben a macskák még mindig szabadon mászkálnak és nyávognak a háztetőkön.
- Milyen más a falu. Istenem, milyen más.
- Örök csönd, örök nyugalom.
- És sok aludtfej.
- Békés jó emberek.
- Erdő, mező, rét. Az erdőben fák, a mezőkön és réteken füvek és virágok.
- Menjünk hát falura!
- Menjünk!

És mennek. A téli kényelmes lakások egyszerre csak néptelenné válnak, takaros szobacikák nem rázzák ki kora reggel a törő rongyokat az ablakon akár a főkapitány nyakába, hogy méltó büntetésüket mindazonáltal el ne vegyék ezen cselekedetük miatt a kihágási bíróságnál. A kapukat, azokat most sem csukják be a házmesterek, — ilyenkor a kapuzárak is nyaralnak.

És egyre-másra ritkul a városi publikum. Ha ilyenkor rendelnek el az adóösszeírást, bizony a lajstromnak fele része is üresen maradna.

De azért csak elvegetál valahogyan a város is. Nem bántja a sor, hogy kiröpültek az ereszből a fecskék, — majd visszatérnek megint.

Ahogy aztán csendesen behajlunk az őszbe, ott a messze idegenben nyaraló városiak ajakán ismét felhangzik a panasz.

- Hiába, a falu, mégis csak falu.
 - Ez az örökös csend megöli az idegeket.
 - Meg elrontja a gyomrot.
 - Erdőben kiszárad a fa, réten, mezőn elhervad a virág.
 - De azért a kanász förtelmesen túlköl.
 - Jaj, jaj, — a kocsisok meg ostorral pattogatnak.
 - Liba gágog, kakas kukorékol.
 - Még sincs párja a városnak!
 - Menjünk hát vissza a városba.
- És visszajönnek a városba. Ilyen az ember, maga magát áztatja mindig.

Figura.

Napirend 1898. június 2-án.

Naptár: csütörtök, június 2. — Róm.-kath.: Anna-Mária. — Prot.: Erazmusz. — Görög-kel. (május 21.) Konstantin és Ilona. — Zsidó: Síván 12. — Nap két 3 óra 50 perckor; nyugszik 7 óra 33 perckor. — Hold két 5 óra 27 perckor délután; nyugszik 1 óra 41 perckor éjjel.

Időjárás: hőmérséklet 17.5 Celsius fok meleg; légnyomás 753. — Kilitás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: hűvös idő, helyenként csapadék várható.

— (Vasuti értekezlet.) A pécsbáttaszéki és pécs-dolnimiholjáci vasutak létesítése tárgyában folyó hó 4-én (szombaton) délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében értekezlet lesz.

— (A jogászok segélyegyletének kérelme.) A pécsi ügyvédi karhoz fordul első sorban a pécsi jogászság segítő egyesülete, a midőn felhívja arra, hogy az irodáikban üresedésben levő állások betöltésénél a segélyegylet közbenjárásával a szegényebb sorsu és arra érdemes jogászokat alkalmazzák. Az üdvös mozgalom megindulását jelzi a következő körlevél:

Tekintetes Ügyvédi Kar!

Jogakademiánk kebelében fennálló »Jogász-Segélyző-Egyesület« választmánya május hó 27 én tartott ülésében elhatározta, miszerint azon kérelemmel fordul Pécs sz. kir. város Tekintetes Ügyvédeihez, hogy irodai alkalmazottjaikat — szükség, illetve üresedés esetében — Segélyző-Egyesületünk választmánya útján és megkeresésével a szűkölködő, szegény joghallgatók sorából válaszsák.

Indította pedig e kérelemre a választmányt: a szegénysorsu, foglalkozás nélküli joghallgatók nagy száma, a Segélyző-Egyesület szűk kerete, — a segélyezhetés korlátoltsága.

Mivel, bár szegénysorsu társaink érdekében tőlünk telhetőleg mindent elkövettünk, — rajtok sok tekintetben s nem egyszer jelentékenyen segítettünk is, — mégis a rendelkezésünkre álló eszköz, forrás oly csekély, már annyira kimerített, hogy azzal társaink tengődését csak foltozgatjuk — gyökeres orvoslás nélkül!

Ép azért törekedünk!

Elhatároztuk, hogy szegénysorsu társainknak állást keresve, ne csak a megélhetést s tanulmányaik folytathatását biztosítsuk — hanem a saját foradozásuk, szorgalmas munkájuk árán szerzett mindennapi kenyéren kívül szellemük kiképzéséhez is hozzá járulunk: szívünk igaz baráti szeretével — ehhez kér-

jük mi a tekintetes ügyvédi kar jóindulatú támogatását!

Midőn tehát fenti kérelmünkkel a tekintetes ügyvédi kar elé járulunk, teszszük azt azon erős reményben, hogy a tekintetes ügyvédi kar minden egyes tagja jóltevő pártfogója lesz a szegénysorsu joghallgatóknak!

Kiváló tisztelettel: a »Jogász-Segélyző Egyesület« választmánya.

— (Állattenyésztési kerületi felügyelőség.) A földmívelési miniszter Pécssett is létesített állattenyésztési kerületi felügyelőséget. A felügyelőség székhelye Pécs s a kerületbe Baranya, Tolna, Somogy és Bács-Bodrogh-vármegyék tartoznak. A kerületi felügyelőséget Jakabffy Imre felügyelő vezeti, a ki már Pécssett el is foglalta hivatalát. Az apaállatokkal rendelkező gazdák, kik tenyésztési célokra ilyeneket eladni s a községek, melyek ily apaállatokat venni akarnak, forduljanak a kerületi felügyelőhöz.

— (Elgázolt gyermek.) Kismányokon a napokban gondatlanságból okozott súlyos baleset történt. Schmidt Bertalan a Hasen János korcsmájában mulatott s a mulatóság után felült az udvaron álló kocsijára és a lovak közé csapva el akart hajtani. Ott állt az udvaron a korcsmáros hét éves fia, a kinek a lovak nekimentek, elütötték és rajta súlyos sérüléseket ejtettek. A vigyázatlan ember ellen a bíróság megindította a vizsgálatot.

— (Ünnepély Vaiszlóban.) Vaiszlóban fényesen sikerült az iparos olvasókör új zászlószalag feltüzési ünnepélye, melyet már négy órakor reggel hatalmas és sűrű mozsárdurrogatás adott tudtul a lakosságnak. Délben újból folytonos mozsárdurrogatás hirdette az ünnepély kezdetét, mely a Kossuth-téren volt végbemenendő. Fél három órakor az egylet tisztikara élén nagy küldöttség jelent meg Tirts Rezsőné szül. Tömör Ilona zászlóánya lakásán, a honnan hazafias dalok éneklése és zeneszó kíséretében a zászlóanyával az ünnepély színhelyére tértek vissza, a hol a már 600—700 főre menő tömeg lelkes éljenzésekkel fogadta a zászlóanyát. Majd újból éljenzés tört ki, amidőn a nagy tömeg megpillantá a főszolgabíró, Krasznay Mihályt, a ki szintén megjelent Siklósról a szép ünnepélyre. Megnyitó beszédet Tóthfalusi Béni tartott, a zászlóanyához intézve szavait. Majd a zászlóanya, megköszönve a beléje helyezett bizalmat, szép beszéd kíséretében feltűzte az új szalagot a zászlóra, az ifjusági dalárda pedig minden beszéd után hazafias dalokat énekelt. Erre Krasznay Mihály főszolgabíró lépett az emelvényre és hazafias beszédben buzdította az egyletet kitartásra, munkásságra és hazaszeretetre s lelkes beszédét a király, a haza és a nagy közönség éltetésével végezte. A nép meg-megújuló éljenzésekkel felelt. A nagyközönség erre hazafias dalok éneklése között zeneszóval, a zászlóval élükön, a község erdejébe vonult majálisra, a hol ugyancsak rakták a ropogós csárdást, majd este a hűvös idő miatt a nagyvendéglőben folytatták kivilágos kivraddig. Befolyt összesen 93 frt 75 kr. Felülfizettek: Vaiszlói polgári olvasókör 10 frt, Krasznay Mihály 9 frt 60 kr., Herceberger József és Tirts Rezső 4 frt 20 kr., Morvay Ferenc 2 frt 60 kr., Kaiser Mór, Dosler Samu, Gertig Márton, Hetessy Gyula és

Zaary István 1 frt 20 kr., Molnár István 70 kr., Stockinger István 60 kr., Strauser József és Báthori István 30 kr.; Brada Simon János, Engel Mórné, Lakenbach Gusztáv, Nagy Sándor, Goldberger Miksa, Bódizs Béla és Braun Márkusz 20 krt; Pallag János, Kis Tóth János, Patkós Lajos, Eisner Zsigmond, Novák János, Baán Sándor, Taji N., Fuchs Lajos, N. N., Engel Mór, Schwarc Jakab, Rottenstein Lipót, Rottenstein Antal, Urspringer Mátyás, Lakenbach Izidor, Deáki Lajos és Rosenfeld János 10 kr.

— **(Körözött öngyilkos.)** *Tauszig* Emilnek, az Engel József és Fia borkereskedő cég öngyilkossá lett fiatal pénztárosának körözését a pécsi rendőrség tudvalevőleg még akkor elrendelte, mikor a szerencsétlen véget ért fiatal emberről csak annyit tudtak, hogy eltűnt. Azóta az eltűnt fiatal ember hulláját meg is találták, el is temették s a »Rendőri Közlöny« tegnap számában mégis körözik. Hjah, a gyorsaság — néhol — még mindig boszorkányság!

— **(Uj hid a Dunán.)** Bajáról írják, hogy ott széleskörű mozgalmat indítottak meg a Dunának Baja-Báttaszéknél leendő áthidalása céljából. Ebben az ügyben tegnapelőtt gyűlést is tartottak, melyen több ezer ember vett részt. Elhatározták, hogy a mozgalomba belevonják Tolna, Baranya, Pest, Csongrád és Bihar vármegyéket és Pécs, Nagyvárad, Szeged, Szabadka, Fiume városokat.

— **(Vasuti hírek.)** *Wohl* Károly, érmihályfalvi és *Merk* Albert, hidas-bonyhádi

vasuti hivatalnokok kölcsönösen áthelyeztettek. *Haffner* Ödön dombovári hivatalnok, a zág-rábi vasuti állomásra helyeztetett át.

— **(Rablógyilkosság.)** Nagy kegyetlenséggel gyilkolták meg, mint szegzárdi levelezőnk írja, *Moizes* Péter, decsi vagyonos földmives gazdát. A szerencsétlen embert szállásán végezték ki, a hova szombaton ment, hogy gazdasága után nézzen. Mivel pünkösdi reggelre sem tért haza, utána mentek, hogy elmáradásának okát megtudják. Rémülve látták, hogy *Moizes* Péter a szobában véreben holtan fekszik, feje ketté van hasítva, nyaka pedig keresztülvágva. Mivel *Moizes* zsebéből a pénz is eltűnt, biztosra veszik, hogy rablógyilkosságnak esett áldozatul. Az esetről táviratilag értesítették a szegzárdi csendőrséget és az ügyészséget. A rablógyilkosság kinyomozása erélyesen folyik.

— **(Tolvaj cigány.)** A főherceglaki uradalom magtárából a napokban két zsák kukorica eltűnt. Az uradalmi parkban ugyanakkor rajtakapták *Stankovics* Mátyás, kistaludi cigányt, a mint oda egy kocsival behatolt. Az eltűnt kukoricát a közelben egy kazal alá rejtve meg is találták. A tolvaj cigány épen azért járt a parkban, hogy kocsiján a lopott kukoricát elszállítsa. Persze, nyomban letartóztatták s most folyik ellene a vizsgálat.

— **(Razzia.)** Az éjjel nagy razziat tartottak a rendőrök, a mikor több hely és munkanélküli csavargó került hurokra. Mint az eddigi nyomozás megállapította, van közöttük egy nő, ki legutóbbi szállásadójától öt

forintot ellopott s egy vén csavargó, a ki egy nyolcforintos nadrágot emelt el egy előszobából, hová alamizsnát kérni ment be. Most a börtönbe kerülnek hosszabb időre.

— **(Elhagyott gyermek.)** A rendőrségnek sok baja van a dajkaságba adott gyermekekkel. A nevelő anyák csak ritkán kapják meg a gyermek anyjától a tartási díjat s megtörténik az is, hogy a lelketlen anya szó nélkül eltávozik a városból és soha többé feléje sem néz a gyermekének. Így tett tegnap is egy cseléd, a ki *Vörös* Teréziához adta tegnap dajkaságba a gyermekét, azzal, hogy ma a rendőrségnél majd bejelentik a dolgot. Ma aztán sehoh sem találják. Elhagyta a gyermekét s még csak azt sem tudják a lelketlen anyáról, hogy mi a neve és hová való?

— **(Szállítási kedvezmény.)** A mohács-pécsi vasut közli, hogy Mohács átmenetről Üszög, helyben és átmenetre, vagy viszont oly szeszküldemények után, melyek az I. cs. és kir. szab. Dunagőzhajózási társaság hajóival Mohácsra érkeznek, vagy onnét elszállítatnak, következő kedvezményt engedélyez: Tetszés szerinti mennyiség feladásánál 31.3 kr. helyett 23 kr., 5000 kg. feladásánál 31.3 kr. helyett 15 kr. számíttatik 100 kgcént. — Ezen kedvezmény rovatolás útján alkalmaztatik és 1898. év végéig érvényes.

— **(Betörő csavargók.)** *Lukács* Mihály, pellérdi lakos, házába egyik éjjel betörték. Elvittek egy csomó ruhaneműt és a fiának, *Lukács* Józsefnek nevére szóló katonakönyvet. A vizsgálat kiderítette, hogy a be-

— Ma már megint igen szép prédikációt tartott az abbé.

Az öreg ember csupán fejével bólintott, de ez nem gátolta az asszonyt abban, hogy tovább ne folytassa a beszélgetést.

— Oly szép volt, midőn szorgalomra intette a falu népét és bő termést helyezett kilátásba számukra.

— Csak elég erőnk volna, azt a bő termést learatni — szólt búsan az ember.

— Ne busulj Etienne. Nemsokára hazatérnek a falu legényei — mondta az asszony vigasztalva, de hirtelen elfordította arcát, nehogy férje észrevegye alágördülő könyeit.

De az a reményvesztett öreg ember, ott a karosszékekben észrevette, hogy az asszony sir.

— Ne sirjál anyjuk! Ugyis hiába minden. A fiadat úgy sem sirhatod már vissza. S ha haza is jönne, úgy sem lesz abból soha sem földmivelő. Hiszen az eke elől menekült a katonasághoz is, a szerencsétlen.

— Mert nem született parasztnak — válaszolt az asszony önérzettel.

— Vagy azért, mert te bebeszélted neki, hogy urnak kell lennie — mormogta boszusan az öreg Dousole. (Mert ő volt a karosszékekben ülő öregember.) S lásd most annyira »úr« lett abból a gyerekből, hogy öreg szülőiről is megfélekedezett talán.

— Nem, nem! Ő meghalt. Mert ha élne, bizonyára már haza jött volna. Az én Reném nem hálátlan. Ő nem felejt el szüleit! — kiáltott Dousolené kétségbeesetten zokogva.

— Igazad lehet. Csak kérlek Geneviève, ne sirjál.

Meglásd, ha néhány hétig otthon leszünk, arcom színe is megjavul.

— Mit? Visszamegyünk Wendelbergbe? — kiáltott örömmel az öreg Léna. Hál'Istennek, csak hogy egyszer kiszabadulunk már ebből a babiloni zürzavarból. Mikor indulunk?

— Néhány nap múlva.

— Csak közbe ne jöjjön ismét valami — szólt aggodalmasan az öreg Léna. — Már kételkedni kezdek a szerencsénkben. Nem mertem volna hinni, hogy öreg fejemmel még egyszer meg fogom látni Wendelberg magas hegyeit. De most már nem beszélek tovább, hanem készítem a vacsorát. A kapitány ur bizonyára megéhezett és a nagyságos asszonynak sem fog ártani az evés, mert bizony alig evett valamit, míg a kapitány ur odajárt.

S mialatt az öreg Léna tőle telhető gyorsasággal megterített a vacsorához, Erzsébet és René egymást átölelve mosolyogtak a jó, öreg komorna nagy örömen.

törést Jónás János, szentlőrinci és König Kovács István, lehotai ismert csavargók követték el, a kik azonban az elfogatás elől megugrottak. Most keresik őket.

— **(A jégverem tolvajai.)** Sellenberger József, hosszúhetényi korcsmáros jégvermét egypár héttel ezelőtt felbontották s onnan két hordó sört elvittek. Egy héttel később ismétlődött a betörés s ekkor is elemeltek a betörők a jégveremből két hordó sört. A megindított nyomozás folytán most azután kiderült, hogy mindakét betörést Borbás Mihály, Csille József, Dallos János és Biró Mihály követték el, kiknél az üres hordókat meg is találták.

— **(Álkuksos tolvaj.)** Vlach Lipót, szabolcsi lakosnak, a lakását, mikor nem volt otthon, valaki álkuksossal felnyitotta és 3 zsebórát s többféle ruhaneműt elemelt onnan. A káros feljelentésére megindították a nyomozást, de még eddig nem került kézre az álkuksos tolvaj.

— **(A jó lakó.)** Somogyi István, kovácssegéd, Müller Antal nevű társa szüleinél lakott a pálya-utca 47. szám alatti házban. Müller Antalnak tegnap reggelre eltűnt egy 12 forintos aranygyűrűje s az esetet a rendőrségen bejelentvén, abbéli gyanuját fejezte ki, hogy a gyűrűt Somogyi István lopta el. Trixler Aladár, ügyeletes rendőrbiztos előtt Somogyi a lopást tagadta, de tegnap este beismerete, a mikor épen azon fogták rajta, hogy egy korcsmában mulatta el az utolsó koronát abból a három forintból, a mit a zálogba tett

lopott gyűrűért kapott. A gyűrűről szóló zálogjegyet elő is adta s így veszett fejszének legalább a nyele megkerül. Ügyét áttették a bírósághoz.

— **(Áprilisi házasságok.)** A központi statisztikai hivatal Havi Közleményeinek legújabb füzetéből látjuk, hogy április hónapban az országban jóval több házasságot kötöttek, mint márciusban. Mig ugyanis márciusban a nagybőjti egyházi tilalom hatása alatt mindössze 4387 házasság jött létre, áprilisban 5568 házasságot kötöttek. Ez a szám a múlt év ugyane hónapjában kötött házasságok összes számához képest jelentékeny vagy 1200-ra rugó növekedést jelent. Az egyes országrészek közül aránylag a legtöbb házasságot a Duna-Tisza közén kötötték, a legkevesebbet a Tiszán innen és a Tisza-Maros szögében. Aránylag a legtöbb házasság Turóc-megyében jött létre, a legkevesebb Máramarosban. Törvényhatósági városaink közül a házasságkötések számaránya tekintetében Sopron áll az első helyen (utána Budapest következik), az utolsón Zombor. Vegyes házasság volt 811, ebből keresztény-zsidó házasság 30. És pedig 17 esetben zsidó vőlegény vett el keresztény leányt, 13 esetben pedig zsidó menyasszony lépett keresztény vőlegénnyel házasságra. Ezenkívül egy esetben zsidó vőlegény vett el felekezeten kívül álló menyasszonyt. A születendő gyermekek vallása iránt 130 esetben jött létre megegyezés, az összes vegyes házasságok 16 százalékában, még pedig az esetek többségében (54 százalékában)

az anya vallásának javára. A legtöbb megegyezés, számszerint 85, a római katolikus vallásnak kedvez; a református fél javára 27, a protestáns 12, a gör.-keletiéra 4, a gör.-katolikuséra 2 megegyezés létesült. A harminc keresztény-zsidó házasság közül mindössze 3 esetben jött létre megegyezés a születendő gyermekek vallására nézve, mind a három a keresztény fél javára.

— **(Védelemből baleset.)** Horváth József, szentgáli kanász és Tormási József, ugyanottani mezőőr, a napokban csendesen beszélgettek a sertésfalca mellett. Azt hánytákvették meg, hogy mennyi baja van a szegény embernek, mikor egyszerre csak a Tancapuszta felől egy elszabadult ökör rontott a sertésfalca közé. A kanász sietett, hogy botjával kiverje onnan, de a dühös állat neki rohant és felöklelte. A mezőőr erre, hogy megvédelmezze a kanászt, lekapta töltött puskáját a válláról és rálőtt az ökörré. A lövés azonban nem azt, hanem a szegény kanászt találta és jobb kezefejét egészen széttroncsolta. Az ökör erre ott hagyta a kanászt és a mezőőrré rohant, a ki csak futás segítségével tudott tőle megszabadulni. Így lett a védelemből baleset s még megtörténik az a furcsa história, hogy a szegény mezőőrt elítélik a kanász megsebesítése miatt — gondatlanságból okozott súlyos testisértésért.

— **(Kéménytűz.)** Tegnap este háromnegyed kilenc óra tájban a központi tűzörségnek tüzet jeleztek. Az özv. Bedő Imréné házából, hol a Bedő-kávéház is van, jelezték a

NEGYEDIK FEJEZET.

Williers két órányira volt Páristól, nem messze Sévres mellett és a Szajnat övező, számos nagyobb dombok egyikének lejtőjén feküdt, melyen a házak ablak-soraikkal a folyó felé épültek. Dús termésű szántóföldek kerültek el a falu körül s a merre csak a szem ellátott, mindenütt jóleső, zöld mezőkre talált. Kies, majdnem regényes fekvésű volt, a kicsiny, sugárfenyőekkel övezett templomával s csoportonként fel-feltűnő erdőivel, melyek innen egész Versaillesig húzódtak.

Mély csend honolt a faluban s már messzire elhalatszott a kut csobogása. Csak egy élesen kotkodácsoló tyuk zavarta az ünnepies csendet, — mely nem törődve a vasárnapal — elvégezte napi munkáját.

Bent a faluban épen mise ideje volt s ez az az idő, mely alatt az egész falu oly csendes és kihalt, hogy az ember önkénytelenül is arra a megátkozott várkastély meséjére gondol, melynek minden lakója száz éves álomra van kárhoztatva.

Hirtelen egy hosszantartó morajszerű zaj töri meg a csendet. A templom felől elhaló orgonahang hallatszik s áhitatra ragadó tömjénillat tölti be a léget.

A misének vége, az ájtatosok serege páronként

hagyja el az Ur házat, majd kisebb csoportokba verődve, indulnak haza felé. Itt egy-két család beszél meg az elmúlt hét eseményeit, ott néhány fiatal leány sugdos, — bizonyára valamelyik délutáni multság előkészületeit tárgyalják, — melyen, mint mondani szokták, ők, leányok »maguk között« lesznek.

Az egész menetben az egyedüli feltűnő, hogy míg a lányok majdnem túlnyomó számmal képviselve vannak, csak néhány fiatalembert lehet a templom körül látni, bár a falu legényei nem állanak a templom kerülok hirében.

Az egyszerű magyarázata ennek az, hogy az a néhány legény, ki otthon maradt, nem volt jó katonának, míg a másik — a nagyobb rész — távol a falutól még fegyver alatt áll s azok közül is csak néhány fog talán hazatérni, mert a többiek Egyptom sivatagjain, vagy Oroszország jégborította tarlói alatt lelték sirjukat. Az életben lévők pedig mély börtönök fenekén szenvedik nehéz rabságukat.

Egy méltóságteljesen egymás mellett lépkedő pár hirtelen magára vonta a járó-kelők figyelmét, kik tisztellettelenen nyitottak előttük utat. A lérfi hosszú, lelógó hajlonatot és háromszögletes kalapot, az asszony pedig fekete bársony kabátkát és selyem fejkendője fölött széles karimájú kalapot viselt. Egymást karon fogva tértek földszintes házikójukba, hol az asszony elvette férje kabátját, kalapját, botját és imakönyvét, azután szintén levette ünnepi ruháját, a konyhába indult, hogy az ebéd után nézzen. Indultában hirtelen megállt a szoba közepén s férje felé fordulva — ki időközben már helyet foglalt kényelmes karosszékeében — így szólt:

tüzet, mert egy kémény gyuladt ki. A tűzoltók ki is vonultak, de a tüzet ekkorra a cselédség elocsolta. Hogy a kéménytűz miből keletkezett, még biztosan nem tudják.

— **(Leégett házak.)** Szentkúton ki-gyuladt *Weisz* András, ottani lakosnak szalma-tetejű háza és a tetőt a tűz elhamvasztotta. A kár csak ötven forint körül van. — Nagypallon is tűz volt a napokban. *Petrovics* Mihály háza égett le. A kár itt 120 forintot tesz ki. Egyik leégett ház sem volt biztosítva s hogy a tűz miből keletkezett, a vizsgálat sem tudta kideríteni.

— **(Iskolaszéki ülés.)** A városi iskolaszék ma délután 3 órakor ülést tartott a városháza közgyűlési termében, melyen egész csomó ügyet intéztek el. Mindenekelőtt *Schneider* István felügyelő-igazgató jelentését olvasta fel *Tróber* Aladár főjegyző, az *iskolai vizsgálatok sorrendjét* illetőleg. A jelentést az iskolaszék elfogadta s az ki fog nyomattatni és hirlapok útján is közzé fog tétetni. A vizsgálatok június 15—25. napjain lesznek s a záróünnepély június 29-én tartatik meg. *Reizner* Teréz tanítónő érdemei jegyzőkönyvbe vétettek s úgy az ő, mint *Krause* Nándor nyug. budaikülvárosi igazgatótanító halála felett részvétét fejezte ki az iskolaszék. *Krause* Nándor nyugdíját június 1-től kezdve beszüntette az iskolaszék, mert özvegye nyugdíjra igényt nem tarthat, mivel már nyugdíjazott állapotban nősült meg az elhunyt tanító. *Reizner* Teréz helyettesítésével *Rihmer* Vilma bizatott meg s helyére, úgy a másik két üresedésben levő tanítónői állásra a pályázat kiírása elhatározottat s végül az elhunyt tanítónő anyjának temetési és gyógykezelési költség címén 100 forint megadását fogja javasolni az iskolaszék a közgyűlésnek. Nagy vitát keltett *Gregor* Cecil helyettes-tanítónő kérvénye, ki a helyettesítési díját a két havi szünetre is kérte magának kiutalványoztatni. A többség ezt meg is adta, mert így hozza magával a méltányosság s mert úgy is megtakarítás van a helyettesítés mellett s az iskolaszék megállapított költségvetése keretét a csekély összeg nem lépi át. A szigeti és budaikülvárosi ovodákba, mivel ott 250 növendék van, *Skossa* Erzsébet és *Rumbusch* Józsefné dadául alkalmaztattak. A *Pécsvidéki Tanítónők Egyesületének* kérelmére az iskolaszék megengedte, hogy az egyesület közimunkakiállításán a községi leányiskolák növendékei is résztvehessenek. *Kondor* Béla, polgári fiúiskolai igazgatónak ama kérelmére, hogy az iskola községi jellegűvé tétessék, a beadott felügyelő-igazgatói jelentés ki fog nyomattatni és az iskolaszéki tagoknak tanulmányozás végett megküldetik. A tanítók és tanítónők ama kérelme, hogy nőtlen vagy hajadon tanító, illetve tanítónő esetleges elhunyt alkalmára háromhavi temetkezési negyed alkottassék: pártolólá a Tanácshoz terjesztetik át, mivel a városi tisztviselők között is megindult hasonló mozgalom. *Vikár* Bélának, a pécsi születésű írónak, »A király kegyelele« című füzetkéjéből 100 példányt 25 forintért megrendel az iskolaszék. Iskolai jutalomkönyvekre ezenfelül még 160 forintot utalványoztak ki. Az évvégi Értésítőknak 3800 példányban leendő kinyomatását elhatározták. A szigeti külvárosi iskolának egy osztálya a Rudolfineumban lévén elhelyezve e tanévben, mivel az ottani árváknak

ugyis szűk a hely, az osztályt jövőre onnan kihelyezik. *Hemmerich* Károly tornatanítónak a Tornacsarnokban annak idején engedély nélkül tartott tánc-tanítása miatt a vizsgálat befejeztetvén, az iratok — miután *Hemmerich*et tévedés s nem rosszakarat vezette — levéltárba tétettek. Ép ez történt *Antal* György hitoktató ügyével is, a kit *Kisgádó* Antal a leánya megverése miatt a »Pécsi Napló«-ban a múlt évben megtámadott, de aztán bocsánatot kért tőle s kinyilatkoztatta, hogy ő a közleményért a felelősséget el nem vállalta; ő csak a »Pécsi Napló« nyomdájában beszélte el az esetet s egy nyomdász írta meg a lapba került közleményt. *Szellmann* Győző igazgató-tanítónak, betegeskedése miatt, helyettesítése elhatározottat. *Germán* István és *Skolnik* Gézának a rajztanfolyamra újabb segély iránti kérelme a közgyűlés elé terjesztetik. Végül egy csomó tandíjelengedést határozott el az iskolaszék s ezzel az ülés, melyen *Majorossy* Imre polgármester elnökölt s 15 iskolaszéki tag vett részt, négy óra után véget ért.

Az optikai cikkek megérkezéssel felhívom a n. é. közönség b. figyelmét a legjobb, legújabb párisi látcsövek, hő és légsúlymérők, legjobb arany, ezüst, állany és teknősbékacsont szemüvegek és orrcsüptetők, legfinomabb kristályüvegek és hegyjegecek beszerzésére, amelyeket oly jutányos árban és kifogástalan minőségben árusítok el, hogy a vevőnek az árban nemcsak tartós öröme telik, hanem amellet olcsóbb és előzékenyebb kiszolgálásban részesül, mint bárhol másutt. Mindennemű e szakmákba vágó javításokat és elkészítéseket legjutányosabban és pontosan eszközöl *Schönwald* Imre.

Művészet, irodalom.

○ **A földrajzi kutatás vértanúja.** Landor S. Henry fiatal jeles festő nemrégiben érkezett meg a titokteljes Tibetből Európába. Bár a dühöngő szerzetesek és vérszomjas csőcselék borzasztóan bánt vele, az egyik szemét kiütötték, a hátgerincén súlyosan megsebesítették, úgy, hogy egész életén nyomorék marad: azon célját, hogy a láma-vallás Rómáját, Lhassát meglássa, nem érthette el. Jelenlegi tartózkodási helyén, Milanóban, annyira föl-épült, hogy Londonba mehet, hol a földrajzi társulatnak, mely kitüntetésben részesíti a bátor utazót, előadást tarthat azon csodálatos kalandjairól, fontos földrajzi és ethnografiai föltedezéseiről, melyeket súlyos testi szenvedések árán szerzett. Olaszország uralkodó párja magához kéri, hogy feltűnést keltő utazásáról egyet-mást elmondjon. Üdülését arra használta fel, hogy utazását megírja, s az utjában fölvev mintegy 1000 darab fénykép- és színezett vázlatát, melyet a tibetiek tőle erőszakkal elvettek, de utóbb egy angol büntető-expedíció erélyes föllépésére visszadtak, át-és kidolgozza. Műve ez év őszén *Brockhaus* F. A. *lipcsei világhírű könyvkiadó cég* kiadásában fog megjelenni. Nevezett cég áldozatkészsége folytán ezen, az egész művelt világ bámulatát keltő mű magyar, francia, angol, amerikai, hollandi, olasz, orosz és cseh kiadásban is megjelenik. Örömmel jelezhetjük olvasóinknak, hogy megjelenése előtt ezen méltó feltűnést keltő műből egyes szemelvényeket közölhetünk.

TÁVIRATOK.

— **Az országgyűlésből.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A képviselőháznak ma pár percig tartott ülésében *Lukács* miniszter betértesztette a szesz és cukoradó-törvény meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot.

— **Brunkaláné szabadlábbon.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) *Brunkaláné* ügyvédjének felebbezése folytán a vizsgálati fogság megszüntetése mellett szabadlábba helyezték, mert nincsen bizonyítva, hogy szökni akart volna.

— **A Reichsrath ülése.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Az osztrák Reichsrath mai ülésén az ellenzék a gráci községtanács felosztásának s az ottani zavargásoknak kérdését azonnal akarta tárgyalni, miközben a bosnyák katonákat, kik a népre lőttek, gyilkosoknak, haramjárnak nevezték. A többség a nyomban való tárgyalás iránt előterjesztett indítványt elvetette.

— **Összedőlt állvány.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Ma reggel a Margit-köruton egy épülő ház állványa a névsorolvasáskor iszonyu robajjal összedőlt, maga alá temetve 65 munkást, kik közül 40 megsebesült, még pedig öten súlyosan, egy meghalt.

— **Spanyol-amerikai háború.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Londonból jelentik, hogy tegnap Santjago de Cubánál heves harc folyt, mely délután 2 óra tájban vette kezdetét. Az amerikai hajóraj, mely 14 hajóból, köztük a Sampson tengernagy lobogóját viselő »New-York« hadihajóból és számos torpedó naszádból állott, heves tüzelést kezdett a kikötői erődök ellen, melyek közül különösen a Castillo de Morro, La Socapa és Punta Gorda nevű erődök szenvedtek sokat. Délután háromnegyed négy óra után a tüzelés gyöngülni kezdett s az ágyuzás lassanként teljesen megszűnt, de a sik tengerről még egy ideig lövések voltak hallhatók. A spanyolok veszteségéről nincsen semmi hír.

— **A Reichsrath felosztása.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A lemergi »Szlovo Polszky« bécsi forrásból jelenti, hogy a kormány talán már a jövő hétfőn fel fogja oszlatni az osztrák képviselőházat s a költségvetési provizóriumot, a cukor és szeszadó meghosszabbítását, meg a tisztviselői fizetések javítását a császárparagrafus alapján kibocsátandó rendelettel fogják dekretálni.

A Reichsrath mai ülése előtt a német haladópart értekezletet tartott, melyen az a nézet nyert kifejezést, hogy a kormány a képviselőház legutóbbi ülése óta a közélet minden terén ellenséges indulattal viselkedett a németekkel szemben s különösen a gráci községtanács felosztása miatt a párt határozott rosszalását fejezte ki

Hirdetések.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték
háromnegyed részéig 20-60 év
kösti időre készpénzben.
Birtokos felmondhat, pén-
intést nem mondhat fel.
Oszkály kamattal tőke is tör-
lesztetik. Leboncolítás leg-
rövidebb idő alatt.

— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. —
Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő
csak: telekkönyvi kivonat és katasteri
birtokiv másolat. 40494

Ingtalan-és Jelzalog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, Váci-körút 39.

*(Intézetünk az egyedül, mely az ország minden
nygyföldi, hatóságok és a legtekintélyesebb föld-
birtokok által olcsánysorszálag ajánlva van.*

Férfi és gyermek

ruhák, felöltők, tavaszi öltönyök

és

Havelocok

olcsó áron kaphatók:

SCHMITZ SOMA

üzletében

Pécsett,

Király-utcza; bazar épület.

Van szerencsém a n. é. közönséget
értesíteni, hogy miután az idej

asphalt

munkálatok

kezdését vették, a minőségre kifogástalan,
áraiban is mérsékelt,

mindennemű magán- megrendeléseket

u. m.: **udvarok, folyosók, kapu-
aljak, raktárak, műhelyek stb.
burkolását és nedves falak tel-
jes szárazzá tételét** jótállás mellett
elvállalom.

Szives megrendeléseket kér

Lauber Rezső Pécs

Mária-utcza 43. sz.

a magyar asphalt részv. társ. képviselője.

STANDARD életbiztosító-társaság

Edinburgban (Angolhon.)

Alapított 1825-ben.

Magyarországi fiók: Budapest, V. Fürdő-u. 4.

	Korona.
Évi bevétel	27,500.000
Kiutalt nyereményrészek	150,000.000
Vagyon	220,000.000
Halálesetek folytán kifizetve	450,000.000

**Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világgötvények. Kötvények érvényben
tartása díjfizetések elmulasztásánál. Tőkésítés és előre megállapított visszaváltási
érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi fenn-
állás után. Szabad háborubiztosítás népfelkelők részére.**

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

Pécsi főügynökség: Vörösmarty-utca 1-ső szám.

Szily Tamás titkár.

Hirdetések jutányos áron a ki- adóhivatalunkban vétetnek fel.

1. szám.

1898. tkv.

HIRDETMÉNY.

A pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1898. évi május
bó 25-én 7800. sz. a. kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhirre
teszi, hogy **Szent-Iván Szent-Gál és Csonka-Mindszent** községekre
vonatkozólag az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. cikkek
értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba
tétetven, a helyszini eljárás a nevezett községekben 1898. évi június hó 15-én
og kezdődni.

Ennélfogva felszólítatnak:

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve
okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt kitűzött határnapon
megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mu-
tassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a
tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatóság-
hoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi beke-
belezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik elő-
terjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebe-
lezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírára az 1886: XXIX. t.-cz. 15-18.
§-ai és az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. § ai értelmében szükséges
adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság
előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az
átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebe-
lezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik
és a bélyeg- és illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zá-
logjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az
ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlé-
sét kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött bi-
zottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményé-
től elesnek.

Majnik Géza
betétszerkesztő.

Sándor Károly
kir. albiró